

θεωρῶμεν καί νά ἀποφασίζομεν, πολιτικάς δηλ. μόνον ἢ καί ἐμπορικάς καί ἐγκληματικάς ἀγνοοῦμεν καθ' ὅλου, καθ' ἧς λοιπόν ὑποδέσεις συγχωρῶμεθα παρακαλῶμεν νά μᾶς συνοδεύσητε μέ τούς ἀναλόγους νόμους αὐτῶν πρός ἀνακάλυψιν τῆς Ἱερᾶς Δικαιοσύνης, καί μέ ὅσῃν χρειαζόμεθα Ἐκτελεστικήν Δύναμιν πρός ἀνακάλυψιν τῶν ὑπευθύνων, ἡμεῖς δέ μέ ὅλον τό προσῆκον σέβας μένομεν.

Ἐν Τριπολ.<ιτζᾱ> τῇ 16 Ἰουλίου 1823

Οἱ Κριταί
Σωτήριος Ἰωάννου
Δημήτριος Οἰκονομέλης
Ἀνδρέας Σγούτας¹²⁹

Εἰς ἀπάντησιν τό Ὑπουργεῖον τοῦ Δικαίου, κατά σύμπτωσιν τότε διευδυνόμενον ὑπό τοῦ Τριπολιτσιώτου Γεωργίου Μπάρμπογλη, ἀπήντησε διά τοῦ ἐξῆς ἐγγράφου:

Ὑπουργ.<εῖον> Δικαίου
Περίοδ. Β'
Ἀρ. 108

Προσωρινή Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Τό Ὑπουργεῖον τοῦ Δικαίου
Πρός τό Ἐπαρχικόν Δικαστήριον Τριπολιτσᾶς
τῇ 16 Ἰουλίου 1823 ἐν Τριπολιτζᾱ

Ἐλήφθη παρά τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἡ ὑπ' ἀριθ. 3 Ἀναφορά σας, ἐνῇ ἐγκλείοντο καί δύο Σας ἀναφοραί ἐπιγραφόμεναι ἡ μὲν πρός τό Σ. Βουλευτικόν Σῶμα, ἡ δέ πρός τό Σ. Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν, περιελθόν δέ αὐτάς μετά προσοχῆς τό Ὑπουργεῖον τοῦτο κάμνει τήν προσήκουσαν ἀπάντησιν:

Κύριοι Κριταί,
Παράδοξον ἐξαίφνης ἐφάνη τό νά ζητεῖτε τά χρέη καί δικαιώματα τοῦ Ἐπαρχικοῦ Δικαστηρίου, τά ὅποια συνοπτικῶς ἀλλ' ἀκριβῶς ἐνευρίσκονται εἰς τήν παρά τοῦ Ὑπουργείου τούτου σταλεῖσαν Σας τοῦ Δικαστηρίου

129. Ἰ. Τ. Βισβίζη, *Ἡ Πολιτική Δικαιοσύνη*, σελ. 261, ἐγγρ. 124. Περὶ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Κριτηρίου Τριπολιτσᾶς, ἰδρυθέντος εἰς τήν Τρίπολιν, ὡς πρωτεύουσαν τοῦ κράτους, ὑπό τῆς Διοικήσεως διὰ προτάσεως τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος ἐγκριθείσης ὑπό τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος κατὰ τήν 18ην Ἰουνίου 1823, βλ. *Αὐτόθι*, σελ. 66 - 77.

Διάταξιν. Ἐπιθυμεῖτε νά μάθετε ἂν ἔχετε τήν ἄδειαν νά ἐξετάζετε καί θεωρεῖτε ἀπροσδιορίστως ἐμπορικάς, πολιτικάς καί ἐγκληματικάς διαφοράς, κι' αὐτό τοῦτο ἐμπεριέχεται εἰς τήν διαληφθεῖσαν Διάταξιν, μέ τήν διαφοράν ὅμως καί προσδιορισμόν ὅτι χρεωστεῖτε νά ἀναφέρεσθε πρός τό Ὑπουργεῖον τοῦτο τάς σημαντικωτέρας διαφοράς καί εἰ πρέπον πρίν ν' ἐξετάσετε σᾶς δίδεται ἔγγραφος ἄδεια, τάς δέ συνήθεις ὅποιαιδήποτε ὧσιν ἀκωλύτως θεωρεῖτε, ποίους δέ νόμους χρεωστεῖτε νά μεταχειρίζεσθε εἰς τάς διαδικασίας; πληροφορεῖσθε παρά τοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἑλλάδος ὅτι ὡς κατάλληλοι ἐγκρίνονται οἱ τοῦ Ἀρμενοπούλου καί τῶν Χριστιανῶν Αὐτοκρατόρων, προσωρινῶς ὥστε νά ἐκδοθοῦν καταλληλότεροι.

Ὁδηγηθεῖτε κατά τό παρόν μέ τούς τωρινούς νόμους ὥστε νά ἐκδοθοῦν ἄλλοι προσφυέστεροι, οὔτε ἴχνος Ἐκτελεστικῆς Δυνάμεως πρέπει νά ἔχετε ἐπειδή καί κάθε Σας ἀπόφασις θέλει ἐκτελεῖσθαι διά τοῦ Ὑπουργείου τούτου. Πρός τούτοις ἔχετε τήν ἄδειαν νά θεωρῆτε ὅποιανδήποτε ἐμπίπτουσαν τῷ Δικαστηρίῳ δοσοληψίαν, ἀποφασίζοντες νά γείνονται αἱ πληρωμαί ἀναλόγως μέ τήν κατάστασιν τοῦ μέλλοντος πληρῶσαι, διότι οὐδεὶς νόμος περί τούτου ἀλλ' ὀλικῶς ἀφιεροῦται εἰς τήν ἀξιότητα καί δεξιότητά σας, πολὺ δέ προσεκτικοί νά εἰσθε εἰς τάς παλαιάς δοσοληψίας· φυλάξετε κατά τό παρόν αὐτούς ἕως ἐντός ὀλίγου νά ἐκδοθοῦν καλλίτεροι καί προσφυέστεροι νόμοι.

Ὁ Ὑπουργός τοῦ Δικαίου
Γ. Μπάρμπογλης

Ὁ Γ. Γραμματεὺς
Ν. Κάλλας¹³⁰

Ὡς πρός τάς ἀστικάς διαφοράς τό ἔγγραφον διηυκρίνει ὅτι οἱ «πολιτικοὶ νόμοι τῶν Χριστιανῶν Αὐτοκρατόρων» δά ἀνεζητοῦντο εἰς τήν συλλογὴν τῆς Ἐξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου (καδισταμένης οὕτω ἔκτοτε χρηστικοῦ βοηθήματος εἰς τάς δικαιοδοτικάς λειτουργίας τοῦ νέου καί ἀνεξαρτήτου Ἑλληνικοῦ Κράτους), βοηθήματος οἰκείου ἤδη καί εἰς πλείστους μὴ νομικούς δικαστάς ἀπὸ τῆς προηγηθείσης χρονικῶς περιόδου κατά τήν ὁποίαν τό παλαιόν Δίκαιον ἐφηρμόζετο βάσει τῆς Ἐξαβίβλου ἀλλ' ἐδιμικῶς.

Ἐν τούτοις εἰς ἓν συνεχεῖα ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ἐπαρχικοῦ Κριτηρίου Τριπολιτσᾶς ἐπὶ ὑποθέσεως ἀποζημιώσεως διὰ προσφερθείσας ἱατρικάς ὑπηρεσίας, ἡ ἐπίλυσις τῆς διαφορᾶς ἐγένετο κατά τρόπον ἐμπειρικόν ἄνευ προσφυγῆς εἰς συγκεκριμένην κειμένην διάταξιν βυζαντινοῦ νόμου, προφανῶς μὴ ἐπισημανθεῖσαν. Τό Δικαστήριον ἀπεφάσισε κατά κρίσιν «λογικοῦ ἀνδρός»:

130. Ἰ. Τ. Βισβίζη, *Ἡ Πολιτική Δικαιοσύνη*, σελ. 262, ἔγγρ. 125.

